

سال پراید ۶۰ میلیونی

گرانی خودرو که از سال ۹۷ شروع شد در سال ۹۸ هم ادامه یافت. با این‌که روند تولید خودروهای داخلی نسبت به سال ۹۷ بهبود پیدا کرد، اما ورود بخشی از نقدینگی سیال به بازار خودرو، گرانی بی‌وقفه در این بازار را به دنبال داشت. از سوی دیگر سلطه دلان در فضای مجازی هم بر تنور گرانی خودرو دمید و این عوامل سبب شد سال ۹۸ در حالی به پایان برسد که در مقاطعی قیمت پراید به بالای ۶۰ میلیون تومان هم رسید.

سهامداران بورسی، برنده سال ۱۳۹۸

سال ۱۳۹۸ با این‌که برای ایران سال سخت اقتصادی بود، اما برای سهامداران بورسی، سال پرسودی بود. شاخص کل بورس ابتدای سال ۱۳۹۸ در محدوده ۱۷۹ هزار واحد قرار داشت، اما در طول سال با جهش‌های بی‌سابقه از مرز ۵۰۰ هزار واحد هم عبور کرد. هرچند در روزهای پایانی سال به علت بحران ناشی از شیوع ویروس کرونا و خوابیدن اکثر بازارها، شاخص کل بورس هم مقداری پایین آمد، اما سود سرمایه‌گذاری در بورس در سال ۹۸ حدود ۱۸۰ درصد بود.

مروری بر وقایع اقتصادی سال ۱۳۹۸

سال سخت اقتصاد

ام‌اف‌رت و توفیق‌اجباری برای کاهش وابستگی بودجه به نفت را به دنبال داشت که این فرصت هم با غفلت دولت و مجلس از دست رفت. در مجموع نمی‌توان به عملکرد دستگاه‌های ذی‌ربط در عرصه اقتصادی در سال ۱۳۹۸ نمره خوبی داد؛ تنها نقطه امیدبخش این سال رami توان‌برخوردهای جدی دستگاه قضایی با مفسدان اقتصادی حتی در رده‌های بالای مدیریتی در دولت عنوان کرد که امید مردم در این زمینه را ارتقا داد.

خود اختصاص داد که قطعا این بیماری ناشناخته زیان‌های اقتصادی کم‌سابقه‌ای به دنبال خواهد داشت. در سال ۹۸ تصمیمات عجیب و غریب دولت و مجلس را هم شاهد بودیم، مثل سهمیه‌بندی ناگهانی بنزین، ارائه لایحه بودجه ۱۳۹۹ بدون اصلاحات ساختاری، تصویب تشکیل وزارت بازرگانی و رد کلیات لایحه بودجه در مجلس. کاهش صادرات نفت ایران بر اثر تحریم‌های آمریکا، با این‌که کسری بودجه دولت را تشدید کرد

سال ۹۸ در حوزه اقتصاد، شاهد وقایع متعدد اقتصادی بود. با این‌که سال ۹۸، سال رونق تولید نامگذاری شد، اما پیروز تحولات سیاسی مختلف، حمایت از تولید را به حاشیه راند. ابتدای سال با وقوع سیل خسارت‌بار در چند استان کشور همراه بود و پایان سال را هم شیوع گسترده ویروس کرونا به

گروه اقتصاد

سال ۹۸ با سیل آغاز شد و بسیاری از اراضی استان گلستان، خوزستان، لرستان، ایلام و فارس زیر آب رفت. با وقوع سیل در بسیاری از استان‌های کشور، بخش وسیعی از اراضی کشاورزی از بین رفت و خسارات گسترده‌ای به بار آمد.

دادگاه لوکزامبورگ حکم توقیف ۱/۷ میلیارد دلار از دارایی‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به نفع آمریکا را لغو کرد. دارایی بانک مرکزی با درخواست یک دادگاه آمریکایی به بهانه دست داشتن ایران در حادثه ۱۱ سپتامبر توقیف شده بود.

آمریکا یک سال پس از خروج از برجام، مهلت معافیت خرید نفت ایران را تمدید نکرد تا تحریم نفتی ایران وارد بخش جدی خود شود. از همان زمان کارشناسان به دولت هشدار دادند که به دنبال راهکارهایی برای جایگزینی درآمدهای نفتی در ادامه سال ۹۸ باشد؛ اما نهایتاً دولت به راه دم‌دستی برداشت از صندوق توسعه ملی رسید.

پس از انتشار اخباری درباره تصمیم دولت برای سهمیه‌بندی بنزین در اواسط اردیبهشت، تمام مسؤولان دولتی این خبر را تکذیب کردند؛ اما زمانی که در آبان‌ماه دولت اقدام به سهمیه‌بندی بنزین کرد، مسؤولان دولتی اعتراف کردند که قصد داشتند این طرح را در اردیبهشت اجرا کنند؛ اما پس از لو رفتن خبر آن، پشیمان شده بودند.

در اواسط اردیبهشت یعنی یک سال پس از خروج آمریکا از برجام، با تصمیم دولت برای کاهش تعهدات برجامی ایران، بازارهای ارز، طلا، بورس و خودرو واکنش هیجانی نشان داد که البته کوتاه‌مدت بود.

مرکز آمار در شرایط سکوت بانک مرکزی، آمار رشد اقتصادی کشور در سال ۹۷ را منتشر کرد که بیانگر رشد منفی حدود ۶ درصدی در سال گذشته بود.

فروردین

حملات پهلادی مبارزان یمنی به تأسیسات نفتی عربستان به توقف نزدیک به ۶ میلیون بشکه در روز تولید نفت عربستان منجر شد و قیمت نفت در بازارهای جهانی را ۲۰ درصد بالا برد. این حملات که در پاسخ به بمباران مناطق مسکونی یمن توسط هواپیماهای سعودی و کشته شدن هزاران کودک یمنی انجام شد، میلیاردها دلار به تأسیسات نفتی عربستان خسارت وارد کرد.

به دلیل ناهماهنگی در دولت هزار تن از میوه‌جات روی دست کشاورزان و باغداران باقی ماند و فاسد شد.

بانک مرکزی در نامه‌ای به رئیس جمهور اعلام کرد که یک میلیارد دلار ارز یارانه‌ای (دلار ۴۲۰۰ تومانی) که برای واردات کالاهای اساسی در نظر گرفته شده بود به رغم تأمین ارز و انقضای مهلت قانونی رفع تعهد نشده است. این نامه به عنوان سند دیگری از انحراف سیاست دلار ۴۲۰۰ تومانی مطرح شد.

دولت لایحه حذف چهار صفر از واحد پول کشور را تصویب کرد.

میرعلی اشرف عباد... پوری حسینی رئیس وقت سازمان خصوصی‌سازی به دلیل واگذاری‌های حاشیه‌دار بازداشت شد.

هاشم یکه زارع مدیرعامل وقت ایران خودرو در دفتر کار خود به اتهام فساد مالی بازداشت شد. فرشاد مقیمی معاون وقت امور صنایع وزارت صمت به عنوان مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو منصوب شد.

خرداد

پس از آن که پهلاد متجاوز آمریکایی در خلیج فارس توسط پدافند هوایی سپاه سرنگون شد، قیمت نفت در بازارهای جهانی بیشترین رشد یک سال اخیر خود را

تجربه کرد.

با وقوع خاموشی‌های گسترده در برخی مناطق کشور، وزارت نیرو مقصر خاموشی‌ها را دستگاه‌های استخراج رمزارزها عنوان کرد. نهایتاً پس از اعلام اولیه درباره غیرقانونی بودن استخراج رمزارز، با تصمیم دولت و بانک مرکزی، فعالیت استخراج رمزارز به رسمیت شناخته شد.

مرداد

اکتشاف یک میدان عظیم نفتی با ظرفیت اثبات شده بیش از ۵۰ میلیارد بشکه در خوزستان، جایگاه ایران را به لحاظ مالکیت ذخایر نفت در دنیا یک پله ارتقا داد تا کشورمان رتبه سوم بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر نفتی جهان را تصاحب کند.

با تصویب شورای عالی استاندارد، مقر شد پراید و پژو ۴۰۵ از ابتدای تابستان سال ۱۳۹۹ دیگر تولید نشود؛ اما اجرای این مصوبه احتمالاً با توجیهات تکراری و همیشگی خودروسازان، به تعویق خواهد افتاد.

بامداد ۲۴ آبان بود که بنزین سهمیه‌بندی و با کارت سوخت شخصی ۱۵۰۰ و آزاد با نرخ ۳۰۰۰ تومان عرضه شد. این افزایش قیمت بدون اطلاع قبلی صورت گرفت.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی جزئیات طرح تشکیل وزارت بازرگانی را تصویب کردند. تشکیل وزارت بازرگانی پیش از آن چند بار از سوی دولت در قالب لایحه به مجلس ارائه شده بود که هر بار با مخالفت مجلس مواجه شد.

آقای روحانی رئیس جمهور وعده داده که با تشکیل وزارت بازرگانی، مشکلات بازار طی یک هفته حل خواهد شد؛ اما قاطبه کارشناسان کشور نسبت به تشکیل وزارت بازرگانی نظر منفی دارند و این وزارتخانه را تسهیل‌گر واردات می‌دانند. نهایتاً با ایراداتی که شورای نگهبان به طرح تشکیل وزارت بازرگانی گرفته، این طرح هنوز به سرانجام نرسیده است.

شهریور

پس از گرانی بنزین، دولت تصمیم گرفت در جهت حفظ قدرت خرید اقشار کم‌درآمد، به ۶۰ میلیون نفر یارانه جدیدی پرداخت کند؛ اما این یارانه به بسیاری از اقشار کم‌درآمد پرداخت نشد و اعتراض‌های بسیاری به دنبال داشت.

محمود حجتی، وزیر جهادکشاورزی از سمت خود استعفا کرد. دلیل رسمی استعفای حجتی، بیماری او عنوان شد.

۳۰ آذر طرح ملی مسکن به منظور خانه‌دار شدن افرادی که خانه ندارند و از تسهیلات مسکن استفاده نکرده اند رونمایی و اجرا شد.

آبان

مهر

گروه ویژه اقدام مالی علیه پولشویی (FATF) در اقدامی سیاسی در اجلاس دوره‌ای خود ایران را به گروه کشورهای موسوم به لیست سیاه بازگرداند.

اتحاد نفتی میان اعضای اوپک و روسیه که در سه سال اخیر با کاهش تولید، سبب افزایش قیمت نفت شده بود، در آخرین اجلاس این

کشورها با مخالفت روسیه با پیشنهاد عربستان برای کاهش ۱/۵ میلیون بشکه‌ای از هم فروپاشید. پس از این واقعه، قیمت نفت طی یک روز ۳۰ درصد کاهش یافت که بالاترین سقوط قیمت طلای سیاه طی سه دهه اخیر محسوب می‌شود.

شیوع بیماری کرونا موجب کساد بازارهای مختلف شد و کسب‌وکارهای خرد به شدت آسیب دیدند. بازار شب عید به علت شیوع کرونا سوت و کور شد و بسیاری از اصناف دچار خسارت شدند. به همین دلیل، دولت مصوبات متعددی برای حمایت از اقشار مختلف مردم و کسب‌وکارهای خرد داشته است.

پس از انتخابات دوره یازدهم مجلس و بازگشت نمایندگان به ساختمان بهارستان،

کلیات لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ در دستور کار قرار گرفت اما در اقدامی کم‌سابقه، اکثر نمایندگان رأی به رد آن دادند. پس از شیوع کرونا جلسات علنی مجلس هم لغو شد تا سرانجام با حکم حکومتی رهبر معظم انقلاب، گره بودجه باز شد و مصوبه کمیسیون تلفیق بدون ارائه به صحن علنی مجلس، به شورای نگهبان ارائه شد.

کمیسیون تلفیق بودجه مجلس برای اولین بار طرح اخذ مالیات از خانه‌های لوکس و خودروهای گران‌قیمت را در لایحه بودجه سال ۹۹ گنجانده. در صورت تصویب نهایی این حکم، از سال ۱۳۹۹ مالکان خانه‌ها و خودروهای میلیاردی مکلف به پرداخت سالانه مالیات خواهند شد.

با جنایت تروریست‌های آمریکایی در ترور سردار اسلام حاج قاسم سلیمانی، بازارهای جهانی به شدت سقوط کردند. قیمت نفت ۴ درصد افزایش یافت و بورس‌های آمریکا و اروپا سقوط کرد.

دی

بهمن

اسفند